

KẾ HOẠCH LÀM CẠN DÒNG SÔNG CỬU LONG ĐỂ KHÔNG CHẾ ĐÔNG DƯƠNG CỦA TRUNG QUỐC

HOÀNH SƠN

Năm nay nạn lụt khủng khiếp đã xảy ra ở hai miền Bắc và Nam Việt Nam. Tại Lai Châu, nạn đất lở do mưa lũ đã làm cho hàng chục người chết và nhiều ngôi làng bị chôn vùi. Tại miền Nam thì toàn thể vùng Hậu Giang đã chìm trong một biển nước lụt, làm cho hơn 200 người chết, mùa màng thiệt hại nặng và ở Cao Miên nạn lụt cũng làm cho hàng trăm người chết. Ở miền Bắc, mực nước Sông Cầu lên cao cũng gây nạn lụt lớn làm mùa màng bị phá hủy, nước lũ cuốn trôi.

Nguyên nhân là do mưa lớn và nhất là nạn phá rừng, đốn cây bừa bãi ở thượng nguồn Sông Cửu Long, Sông Hồng do Trung Quốc gây ra, bắt kể sự thiệt hại cho lưu vực Sông Cửu Long. Sau tai họa này thì các Chuyên Viên Thủy Nông Quốc Tế khuyến cáo các nước Đông Nam Á cần phải hợp tác với nhau chặt chẽ để kiểm soát mực nước Sông Cửu Long nếu không thì tai họa sẽ tái diễn mỗi năm. Nhưng điều này khó có thể thực hiện được nếu không có sự tham dự của Trung Quốc và từ trước đến nay quốc gia này vẫn có thái độ ngòai xỏm lên dư luận, không đếm xỉa gì đến những lời phản đối của các nước Đông Dương.

Những đập nước bậc thêm ở Vân Nam

Để phát triển mở mang kinh tế vùng Vân Nam-Tứ Xuyên, chính phủ Bắc Kinh đang có một kế hoạch vĩ đại xây 14 đập nước bậc thêm ở thượng lưu Sông Cửu Long (có tên là Lan Thượng ở Vân Nam). Đập đầu tiên đã xây xong và đã phát điện còn đập thứ hai Mãn Ngoạn ở gần Thị Trấn Cảnh Hồng thì tới cuối năm nay sẽ xong, sau đó những đập kế tiếp sẽ được xây từ nay cho đến năm 2010 thì hoàn tất. Vì thượng lưu Sông Cửu Long ở Vân Nam là một thung lũng hẹp và sâu nên rất thuận lợi cho việc xây những đập nước bậc thêm. Cùng một giòng nước nhưng chảy qua một thung lũng có độ dốc cao nên có thể dùng để xây dựng nhiều nhà máy thủy điện rất mạnh có công suất cao dùng cho kỹ nghệ. Nhưng vì làm thay đổi mực nước Sông Cửu Long nên kế hoạch xây đập sẽ khiến cho rất khó kiểm soát số lượng nước nên nạn lụt lội đã xảy ra, các nước Đông Nam Á đang tìm cách chống lại kế hoạch xây đập của Trung Quốc. Điều đáng lo ngại nhất là ảnh hưởng lâu dài của những đập nước lên những vụ lúa màu mỡ ở miền Nam Việt Nam và ở xứ Cao Miên. Trong khi đó thì Bắc Kinh hoàn toàn không đếm xỉa gì đến những mối quan tâm của các nước phía Nam và không hề tham khảo khi khởi công xây đập. Lê quang Minh, dân biểu Quốc Hội và Phó Viện Trưởng Đại Học Cần Thơ, nói: Chúng tôi không được biết gì về kế hoạch xây đập của Trung Quốc và đây là điều mà chúng tôi rất lo lắng.

Nhưng các nước Đông Dương không muốn công khai chống lại Trung Quốc vì Cao Miên và Lào đang cần đến viện trợ kinh tế của Trung Quốc và Việt Nam sẽ bị đe dọa về quân sự và đang bị cô lập về ngoại giao, kinh tế. Thái Lan thì từ trước tới nay vẫn có một thái độ hòa hoãn, đi hai hàng và họ cũng không đủ uy thế để chống lại Bắc Kinh có nhiều ảnh hưởng ở trên đất Thái nhờ khối người Tàu đông đảo ở đây. Thái độ của Trung Quốc đối với quyền lợi sinh tử của các nước Đông Nam Á sẽ có ảnh hưởng quan trọng lên những quan hệ ngoại giao và quân sự trong những năm tới và nếu không được giải quyết ổn thỏa thì chiến tranh có thể xảy ra.

Các chuyên viên quốc tế về môi sinh đều phản đối dữ dội kế hoạch xây đập trên Sông Cửu Long của Trung Quốc vì gây ra nhiều ô nhiễm, giảm mức độ phù sa của nước Sông Cửu Long, ngư nghiệp suy sụp và nhất là sẽ làm cạn dòng Sông Cửu Long, toàn thể miền Nam Việt Nam sẽ chết khát vì thiếu nước tưới ruộng. Sự việc Bắc Kinh từ chối không chịu công bố các khảo sát của họ về môi sinh trước khi xây đập cũng làm cho nhiều người nghi ngờ thiện chí của người Tàu.

Tiến Sĩ Prachoon Chomchai, Giám Đốc Chương Trình Phát Triển Sông Cửu Long ở Vọng Các nói: "Chúng tôi hoàn toàn không biết gì về ý đồ của Trung Quốc và đã đến lúc các nước Đông Nam Á cần phải có một chiến lược chung để đối phó lại". Nhưng làm thế nào để đối phó với một quốc gia hơn một tỷ người và có vũ khí nguyên tử ở trong tay?

Mở Mang Vân Nam-Tứ Xuyên

Đối với Trung Quốc thì họ có một kế hoạch phát triển kinh tế riêng rẽ, bất chấp sự thiệt hại cho các nước lân bang. Khi Bắc Kinh quyết định để bỏ ngõ vùng bờ biển phía Đông thì đã gây nên một sự chênh lệch trầm trọng về kinh tế giữa vùng biển và vùng nội địa bị bỏ lại đằng sau. Sự phát triển vượt bậc của các vùng Lương Quảng, Thượng Hải, Phúc Kiến... đã thu hút hơn 100 triệu cư dân ở trong nội địa từ những vùng Hồ Nam, Quý Châu, Vân Nam, Tứ Xuyên... thất nghiệp bỏ về kiếm việc làm.

Hiện nay vùng Vân Nam bị coi là chậm tiến, kém mở mang nhất nước Tàu. Tuy có nhiều tài nguyên thiên nhiên, khoáng sản lâm sản nhưng vì thiếu năng lượng nên chính phủ Bắc Kinh phải tìm cách xây những đập nước để phát điện khai thác vùng Vân Nam hòng ngăn lại làn sóng người từ nội địa đổ về các Thị Trấn ở miền Đông đã nghẹt người như Thượng Hải, Quảng Châu. Thủ Phủ Côn Minh được chọn làm địa điểm xây những nhà máy chế biến các khoáng sản như thiếc, kẽm, chì, vàng bạc của Vân Nam khiến các chất độc phé thải sẽ bị đổ vào Sông Cửu Long và sẽ làm nhiễm độc toàn thể vùng Đông Nam Á.

Khi Ủy Ban Phát Triển Sông Cửu Long họp vào năm 1995 và mời Bắc Kinh đến tham dự thì họ đã từ chối. Tiến Sĩ Sunai Phasuk nói: "Chúng tôi tin là Bắc Kinh chẳng quan tâm gì tới quyền lợi của chúng tôi mà chỉ biết đến quyền lợi riêng của họ mà thôi". Đại sứ Trung Quốc ở Thái Lan chỉ nói một cách mập mờ rằng "Chúng tôi sẽ giúp xây dựng sự tin cậy và hợp tác giữa các nước lân bang". Các nước Đông Nam Á cũng lo ngại rằng nếu hợp tác với một nước lớn như Trung Quốc thì kinh tế của họ sẽ bị ngập tràn bởi hàng hóa rẻ tiền của người Tàu, giống như là một đàn cá bé với một con cá mập. Các nước Đông Nam Á chỉ muốn bàn về việc phân chia các giòng nước Sông Cửu Long cho công bằng với Trung Quốc mà thôi.

Hiện nay 30% dân chúng sinh sống ở lưu vực Sông Cửu Long bị ở dưới mức nghèo khổ và con số thất nghiệp mỗi ngày gia tăng, nếu sự ô nhiễm dòng Sông Cửu Long làm cho sản lượng lúa gạo bị giảm sút thì con số người chết đói sẽ không phải nhỏ. Nhưng chìa khóa của kế hoạch phát triển Sông Cửu Long vẫn nằm trong tay Bắc Kinh vì họ đang ở thế cầm giao đằng chuôi, đặt ra những điều kiện cắt cổ đối với các nước Đông Nam Á.

Chia ĐỂ Trị

Ủy Ban Bảo Vệ Môi Sinh Terra, Trụ sở ở Thái Lan, cho rằng các nước Đông Nam Á đang bị áp lực của Trung Quốc nên không giám đặt ra vấn đề bảo vệ môi sinh lưu vực Sông Cửu Long và chống lại việc xây đập bậc thêm ở Vân Nam-Tứ Xuyên. Nhược điểm nữa là sự chia rẽ của các nước Đông Nam Á, thiếu một chánh

sách đồng nhất đối với Trung Quốc, mỗi nước có những ưu tư riêng và không thể nào đoàn kết với nhau hòng bảo vệ quyền lợi chung. Về lâu dài thì những đập nước ở Vân Nam sau khi xây xong sẽ biến thành một cái thòng lọng tròng vào cổ các nước Đông Dương nhất là Việt Nam. Nếu các nước Đông Dương có một thái độ chống đối Bắc Kinh thì họ chỉ cần khóa lại các vòi nước thì tất cả sẽ chết khát, các ruộng lúa thiếu nước sẽ khô cạn và nạn đói sẽ xảy ra. Hoặc nếu mực nước dâng cao thì họ có thể mở đập khiến lụt lội xảy ra, chôn vùi các vùng châu thổ Sông Hồng, Sông Hậu trong một biển nước.

Từ trước đến nay mực nước Sông Cửu Long thay đổi mỗi năm theo một chu kỳ chính xác theo thời tiết là nhờ có một cơ chế thiên nhiên hết sức tinh vi nhờ các lớp tuyết tan ở Tây Tạng, nước mưa ở bên Tàu và bên Lào để điều hòa mực nước Sông Cửu Long. Biển Hồ ở Cao Miên cũng giữ một vai trò điều hòa mực nước Sông Cửu Long khiến cho mực nước lên xuống đều đặn, không có nạn lũ lụt như ở miền Bắc.

Các chuyên gia về thủy nông rất lo ngại là những đập nước bậc thềm ở Vân Nam sẽ làm hỏng cơ chế thiên nhiên điều hòa mực nước Sông Cửu Long đã có từ cả ngàn năm nay, tạo nên những xáo trộn tai hại cho nền nông nghiệp của miền Nam. Kinh nghiệm của các nước đã từng xây đập nước lớn trên thế giới như Ba Tây (đập Igauzu), Thổ Nhĩ Kỳ (đập Keban), Trung Quốc (đập Tam Môn, Tam Giáp Khẩu), Ai Cập (đập Aswan)...đều cho thấy là ảnh hưởng lên sự màu mỡ của đất đai rất nặng, số lượng tôm cá bị giảm sút rất nhiều khiến dân chúng bị suy dinh dưỡng vì thiếu chất protein. Nếu nước Sông Cửu Long bị các đập nước chặn mất đất phù sa thì chắc chắn sản lượng lúa gạo ở miền Tây sẽ bị giảm sút trầm trọng, bao nhiêu phân bón hóa học cũng không đủ để bù lại, thiếu gạo thì nạn đói sẽ xảy ra.

Sự phản đối kêu ca của các tổ chức quốc tế về ảnh hưởng tai hại của các đập nước Vân Nam đã bắt đầu có một vài ảnh hưởng lên chính sách của Trung Quốc. Tiến Sĩ Achim Steiner cho biết là Trung Quốc đang có một chính sách ngoại giao âm thầm đối với các nước lân bang qua những cuộc hội thảo, trao đổi kinh nghiệm, không giám ăn hiếp một cách trắng trợn vì sợ dư luận quốc tế. Trong tháng 10, Việt Nam đã gửi một phái đoàn sang Vân Nam để bàn về kế hoạch xây đập và ảnh hưởng của những đập nước này lên vùng đồng bằng Sông Cửu Long và nhất là Sông Hồng, sau khi có tin là Trung Quốc đang nghiên cứu xây thêm một số đập nước ở thượng lưu Sông Hồng, Sông Đà ở vùng Mông Tự, Hà Khẩu...Nạn phá rừng ở thượng lưu Sông Hồng và Sông Đà cũng có ảnh hưởng rất tai hại trên vùng châu thổ Sông Hồng vì nước mưa, nước lũ không còn bị kềm hãm lại bởi các khu rừng già ở Việt Bắc và bên Tàu đang bị cán bộ kiểm lâm phá hoại, đốn rừng lấy gỗ bán ra ngoại quốc, lấy tiền dứt túi.

Hiện nay các nước Đông Nam Á đã ý thức được rằng Trung Quốc chỉ chịu bàn về những điều gì có lợi cho nước họ mà thôi, không đếm xỉa gì đến quyền lợi của các nước lân bang khiến họ đang tìm cách đoàn kết lại với nhau để có một kế hoạch chung đối với mỗi hạ phương Bắc.

Đại diện Tổ Chức Bảo Vệ Môi Sinh Terra nói: "Các nước Đông Dương cần có một kế hoạch đồng nhất để quản trị, phân phối nước Sông Cửu Long và không nên bị chia rẽ bởi những biên giới chính trị".

Nhưng chìa khóa cuối cùng của kế hoạch phát triển Sông Cửu Long vẫn nằm ở trong tay của chế độ cộng sản ở Bắc Kinh.